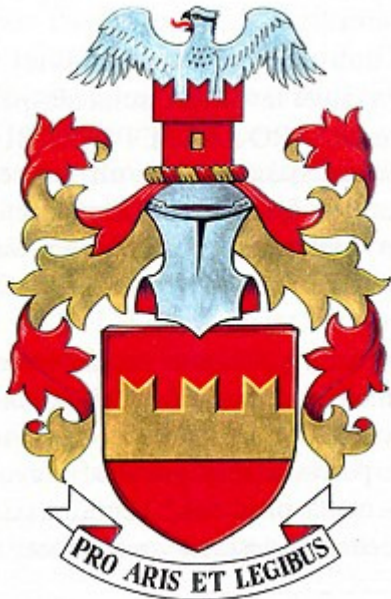

CASTREN SUKU r.y.

SUKUVAAKUNA

Sukuvaakunan on suunnitellut heraldikko Reijo Helläkoski. Vaakuna on rekisteröity Suomen Heraldisen seuran rekisteriin 24.4.1997 numerolla 780 ja vaakunan omistaa Castrén-suku ry.

VAAKUNASELITYS

Punaisella kilvellä yläreunastaan hammastetusti sakarakoroinen kultainen hirsi, korossa kolme sakaraa ylöspäin.

Pistokypärä, kypäränpeite punainen, vuoripuoli kultaa, lakipunos kultaa ja punaista. Kypäränkoristeena punainen tornin yläosa, jossa kultaikkunat ja sakarat hammastettu.

Tornista nousee hopeinen punakielinen kalasääski edestäpäin siivet levällään, sulat alaspäin.

Tunnuslause: "PRO ARIS ET LEGIBUS"

SUKUVAAKUNAN TAUSTA

Klaus Castrén on laatinut ja julkaissut vuonna 1997 perusteellisen selvityksen sukuvaakunan taustoista ja syntyvaiheista "Suurististä sukuvaakunaan". Seuraavassa asiaan liittyvät pääkohdat tämän julkaisun mukaisesti.

Castren-suvun vaakunan syntymisen ensimmäisenä etappina voi pitää vuotta 1952. Tuona vuonna Korkeimman Hallinto-oikeuden presidentti U. J. Castren (1886-1965) sai Tanskan Dannebrogin ritarikunnan suurristin. Tämän ritarikunnan tuolloisten sääntöjen mukaan suurristin saajien peltilevyille maalattu vaakuna tunnuslauseineen oli ripustettava Kööpenhaminasta kolmisenkymmentä kilometriä pohjoiseen sijaitsevan kuninkaallisen Frederiksborgin linnankirkon sivukuorin parvekkeelle. Näin myös hänen kohdallaan tapahtui. Hänen vaakunansa tunnuslauseena oli PATRIA ET LIBERTAS (Isänmaa ja Vapaus). U

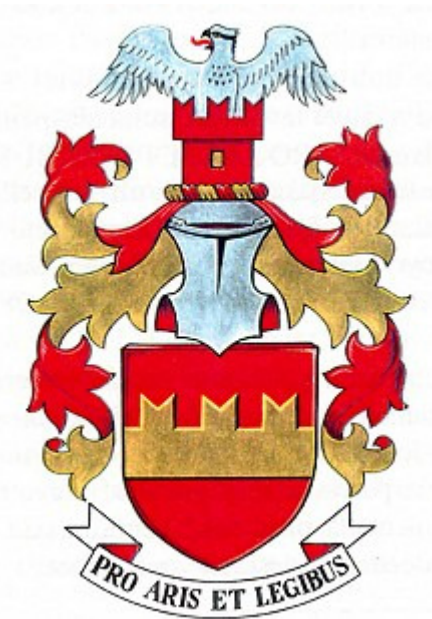
J. Castrenin vaakuna oli niin sanottu henkilökohtainen vaakuna, ei siis suvun vaakuna. Mutta se sisälsi kaikilta osiltaan koko sukuun viittaavia symboleja. Itse tunnuskuvio, "hampaisen sakarakoron muodostama hirsi", viittasi suvun alkuperäiseen nimeen Castrenius (latinaksi castrum = linna), joka puolestaan viittasi suvun alkukotiin, Sääksmäen Linnaisten kylään. Vaakunan kilven ja kypäräpeitteen värit - hopea ja sininen - taas symbolisoivat tämän 1700-luvun alkupuolelta lähtien pohjalaistuneen suvun maakuntavärejä. Kypäräkoristeena ollut ilves vihdoin viittasi tämän alkujuuriltaan hämäläisen suvun maakuntavaakunaan. Tämän vaakunan piirsi Gustav von Numers, ehkä tunnetuin heraldikkomme.

Seuraavassa vaiheessa Klaus Castrén lähti suunnittelemaan omaa vaakunaa ja kääntyi jo aikaisemmin tuntemansa Gustav von Numersin puoleen. Tämä totesi, että ns.. porvarillinen vaakuna on kaikkien sukujen ja henkilöiden käytettävissä. Hän viittasi Urho Castrénin Dannebrogvaakunaan ja totesi olevan suotavaa, että koko Castrén suvulla olisi edes sama kilvenkuvio. Saatuaan U.J.Castrénilta pyytämänsä luvan Klaus Castrén ehdotti von Numersille kypäräkoristeeksi hevosenpäästä symbolisoimaan Castrén-suvun vanhimman ammatiltaan tunnetun kantaisän Markus Sigfridinpojan ratsutilallisammattia. Tältä pohjalta von Numers toteutti Klaus Castrénin henkilökohtaisen sukuvaakunan ja heraldisen exlibriksen.

Seuraava etappi vaakunakysymyksessä ajoittui vuoteen 1965. Klaus Castrén teki tuolloin kirjallisen esityksen sukuneuvostolle porvarillisen sukuvaakunan laatimiseksi. Hän uudisti saman esityksen sukuneuvostolle vuonna 1968. Asia ei kuitenkaan vielä tuolloin lähtenyt liikkeelle. Asia tuli ajankohtaistui vasta 1980-luvun lopulla. Tuolloin Viljo Castrén lämmitti asian uudelleen sukuneuvostossa tehden sen suhteen konkreettisen ehdotuksen. Vaakunakysymys tuli vuoden 1992 sukukokouksessa sukuneuvoston toimesta sukukokouksen ratkaistavaksi. Se päättikin hyväksyä von Numersin U. J. Castrenille 1952 tekemän vaakunan sukuyhdistyksen tunnuksiksi ja samalla suvun vaakunaksi Tämä tapahtui viimeksimainitun jälkeläisten suostumuksella . Ymmärrettävästi täten hyväksytystä vaakunasta jäi pois U. J. Castrénin henkilökohtaiseksi katsottu tunnuslause.

Mutta tähänkään ratkaisuun sukuvaakuna-asia ei vielä päättynyt. Sukuneuvosto oli kuultuaan asiantuntijana mm. heraldikko Kimmo Karaa päättänyt ratkaisuun, jossa vaakunan tunnuskuva oli sama kuin U.J. Castrénin vaakunassa. Sen sijaan kypäränkoriste, kypäräpeitteen ja kilven värit oli vaihdettu vaakunaselityksen muotoon sekä tunnuslauseeksi valittu sukuseuran puheenjohtajan Paavo Castrénin esittämä PRO ARIS ET LEGIBUS (Alttarien ja Lakien puolesta). Uuden vaakunaselityksen perusteluna oli, että Suomen Heraldisen Seuran edustajana ollut Kimmo Kara ei pitänyt tarkoituksenmukaisena, että sukuyhdistys kopioisi sellaisenaan yksityishenkilön nimiin rekisteröidyn vaakunan. Vaakunan uuden version suunnitteli heraldikko Reijo Helläkoski vuonna 1997. Vuoden 1997 sukukokouksessa tämä vaakuna hyväksyttiin Castrén-suvun sukuvaakunaksi.

Klaus Castrén toteaa julkaisunsa lopussa:

Castrén-suvun peräti yli kolme vuosikymmentä vireillä ollut monivaiheinen vaakuna-asia on näin ollen vihdoin saatu päätökseen. Joskin tuo päätöksen kypsyäsaika saattaa tuntua ehkä tarpeettomankin pitkältä, saavutettua lopputulosta voi epäilemättä pitää sekä heraldisessa että genealogisessa

moitteettomuudessaan onnistuneena. Semminkin kun siihen on nyt saatu mukaan myös Sääksmäkeen viittaava kalasääski ja sukuyhdistyksen nykyisen puheenjohtajan, apulaisprofessori Paavo Castrénin keksimä tunnuslause PRO ARIS ET LEGIBUS, joka sopii tälle kirkon, oikeuslaitoksen ja yleensäkin valtiohallinnon piirissä menestystä saavuttaneelle suvulle.

Eräänlaista kohtalon ivaa voinee nähdä siinä, että yhtäältä Meri- ja Kaapparilaivalaitoksen konstaapeli, sittemmin karoliinivääpeli ja Kajaanin läänin "kruunaamattomaksi kuninkaaksi" luonnehdittu Kajaanin kruununvouti ym. Matthias Castreen (1693-1771) pakeni tanskalaisten sotavankeudesta Kööpenhaminan Brämerholmin vankilasta 1716 ja että toisaalta hänen jälkeläisensä kuudennessa suoraan alenevassa polvessa tuli - Tanskan Dannebrogin ritarikunnan suurristin 235 vuotta myöhemmin saatuaan - ratkaisevasti vaikuttamaan tämän suvun vaakunan syntymiseen

---

Sukuneuvosto laatii ehdotukset vaakunan käytöstä. Vaakunan omistaa Castrén-suku ry. Sukuyhdistyksen sihteeriltä voi tilata sukuvaakunalla varustettuja kirjekuoria ja lomakkeita.
